

Nro. 37. és 38.

A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indólt Bétsből, Kedden December 4-dik napján, 1810-ik
esztendőben.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

B é t s.

Báró *Bornemisza József* Úr Eő Excellentiája,
Cs. Kir. Kamarás Úr, belső Titkos Tanácsos,
és Erdélyben Nemes Hunyad Vármegyének Fő
Ispánya, itt Bécsben, életének 67-ik esztendejé-
ben meg halálozott.

Ugy szintén Cs. Kir. Generál Major *Szar-
vassy József* Úr Eő Nagysága, a' Mária Terézia
vitézi Rendjének kis Keresztese, és a' Kir. Test-
őrző Nemes Magyar Seregnek első Hadnagya,
hosszas betegeskedése után, életének 65-ik esz-
tendejében, ugyan itt Bécsben, ezen árnyék vi-
lágából ki múlt.

Hogy Felséges Urunk Csabraghi és Szitnyai Gr.
Koháry Ferentz Úr Eő Excellentiáját, a' Fels.

T

Csász. Kir. Udvari Kamarának számos esztendőig volt All-Előülőjét Magyar Kir. Udvari Vice-Cancelláriusságra kegyelmessen emelni méltóztatott, azt a' Magyar Kurirnak 29-ik és 30-ik szám alatt költ darabjában már kihirdetni nekünk is szerentsénk vólt. De hogy Eő Excellenziajának a' Fels. uralkodó Fejedelem és a' Monarkia szolgálatjában szerzett tündöklő érdemei annál esméretesebbekké légyenek: szükségesnek itiltük Eő Cs. Kir. Felségének azon tulajdon kezével irt levelekről is emlékezetet tenni, mellyet Eő Felsége mostani Financialis Minister Gróf Wallis Eő Excellenziajának ezen fontos hivatalba való béiktatásakor, ezen Ministernek küldeni méltóztatott. — Ebben a' levélben Gróf *Koháry* Eő Excellenziajának azon faradhatatlan munkasságáról és buzgoságáról, mellyet néhai Gróf *Odonel* Financialis Minister halálától fogva a' kamaralis dolgok minden ágainak folytatásában mutatott, Eő Cs. Kir. Felsége tellyes meglegeedéssel emlékezetet tévén, egyszersmind azt is kinyilatkoztatni méltóztatott, hogy ezen nagy hazafinak hivszolgálatjával a' politika dolgokban is élni kíván, és meg légyen arról győzöttetve, hogy Eő Felsége kegyelmes várakozásának valamint eddig viselt fontos hivataljában tökéletesen megfelelt, úgy ennek utánna is azon buzgosággal meg fog felelni, mellyre nézve Eő Excellenziaját a' Magyar. Kir. Udvari Magyar Cancelláriához Vice-Cancellariusnak ki nevezni méltóztatik.

Magyar Ország.

A' 29-ik Novemberi Budai újságok szerént *Alvinczy József* Feldmarsal Magyar Ország Comman-

dirozó Generálissa, Fő Csász. 's Apostoli Királyi Felségének valóságos Kamarássa és belső Tanácsosa, a' Mária Terézia vitézi Rendjének, és a' Leopold Rendjének nagy kereszties tagja, egy szép Magyar Regimentnek tulajdonossa, a' múlt November 25-ik napját követett éjjel, 11 óra tájban, hirtelen való gutaütésben, haszuos életének 75-ik esztendejében, a' Magyar Nemzetnek nagy szomorúságára meg halálozott. — Egy olly nagy hazafi, a' ki viragzó ifjuságának kezdetétől fogva az uralkodó Fejedelem és Haza szolgálatajában mindenkor buzgóan forgott, és semmit el nem mellőzött, a' mit a' királyhoz való fedhetetlen hivsége, és a' Magyar Nemzethez való szeretete tőle kívántak. Halalának végző napján is fő hivatalja dolgainak folytatásában egynéhány órát töltött el, este tizedfél órakor mevény nyúgodalomra, si egy óra múlva az élők közt lenni meg szünt. Novemb. 29-ik napján rangjához illendő halotti tisztességgel el temtetett a' Reformáta Gyülekezet egyházi szokása szerint, mellynek maga is mindenkor hiv és állhatatos tagja vala.

Aradról, Novemb. 12-ik napján. Méltos. *Mecseny* Generális Úr a' Hertzeg Lichtenstein derék Huszár Regimentjét Simándon meg vizsgálván, valamint a' Tiszt Uraknak alatt valóik körül való fáradhatatlan munkasságokkal, úgy a' legénységnek fegyverben való gyakorlásokkal nagyon meg vólt elégedve. — A' Fő Tiszt Urak közzül *Bekényi, Meszelöy, és Stefáits* eskadronos Kapitány Urakat; *Sándor, Ráthy, Gömöry*, Gróf *Szecsényi* Fel. Hadnagy Urakat; *Mesko, Luley* 's több All-Hadnagy Urakat, különössen pedig *Mu-*

rahözy György Kapitány, és *Struppi Fő* Strázsa-
mester urakat nagyon megditsirte. — Hat egész
óraig tartott ezen derék Regimentnek vitézi gya-
koroltatása, mellynek végződése után, a' fő
Tiszt Urakat Tekint. *Bányhidi Antal* Fő Percep-
tor, *Somogyi, Putnyik,* és *Biró Moyses* Urak
gazdagon megvendéglették, Mélt. Consiliarius és
Ord. Viceispány *Györöki Edelspacher Zsigmond*
Úr Eő Nagysága a' köz legényeknek 300 forintot
osztatott ki, *Gróf Wenckheim József* Eő Nagysága
pedig sejenként 2 font húst és 2 itnze bort ada-
tott néklek; Tek. *Váradí Török Márton* Szolga-
bíró Úr 100 pár patkót; nem különben *Fischer*
Ferentz és *István* Urak két mázsa patkot ajándé-
koztak a' legénységnek.

Baranya Vármegyéből Novemb. 1-ső napján.
El nem mellőzhetem, hogy mind eddig is Vár-
megyénkben egy nemes ifjúnak az utólsó insur-
rectiókor tett áldozatja a' Nemes Publicummal
ne közöltessen.

Vármegyénk gyűllésében a' több advocatus
nemes ifjak közt, így szállalt fel a' Csuzai Re-
form. Oskola Rectora Nemes *Delí Sámuel*: Te-
kintetes Rendek! En ugyan hivatalomnál fogva
ki vagyok véve a' személyes felkelés alól: de
az én Fels. Királyomhoz, 's kedves Hazámhoz
való forró indulatból, mint hazafi, egy lovas
katonát fogok felállítani tulajdon költségemem.
— Erre nagy tapsolás 's vivat kiáltás lett ugyan
Méltos. *Végh István* Fő Ispányunk Eő Excellen-
tziája jó példaadása után; de a' mi fájdalom, ez
a' valóba nagy áldozat mind eddig is közönsé-
gessé nem tétetődött. Az ajánlás bé is tellyesit-
tetett, de változással, mivel Vármegyénk nemes-

sei töbnire gyalog keltek fel. Illyenképen inkább lovakra lévén Vármegyénknek szüksége, a' nevezett nemes ifjú, Méltos. Királyi Consiliarius első All-Ispány *Kajdácsy Antal* Úr Kő Nagyságának küldött levelében, az ajánlott lovas katona helyett, egy pár alkalmas csikót ajánlott, és ez az ajánlása sokkal nagyobb kedvességet találván a' környülállásokhoz képest 1000 forintoknál többet érő ritka szépségű egy pár csikót maga fel vezetettvén Pétsre, a' Tek. Deputatiónak személy szerént általadta.

*Szalk Sz. Mártony*ből *Tek. Pest Vármegyé-*
bre. Körülöttünk semmi nevezetes dolog nem történt, a' mi van pedig, reánk nézve igen szomorú. Itt, a' mi egész környékünkön a' hörsök és patkány annyira el szaporodott az idén, hogy azok miatt cépségben semminémű beleséget, sem pintzében, sem kamarában, sem a' padláson tartani nem lehet, sőt már most a' szobába is béveszik magokat, és véghetetlen sok kárt tesznek a' szegény embernek. Én magam is már tulajdon kezeimmel sok ezret megöltem, és kutyáim által is megölettetem, de még sem fogy, sőt inkább szaporodik, és az asztagba rakott búzát 's zabot annyira elemésztik, hogy ha az Isten ezt az Egyiptomi tsapást róllunk el nem hárította, tavaszra asztagba 's hambárba vólt gabonainkról könnyes szemekkel emlékezhetünk. Magamnak is igen sok kárt tettek ezek a' veszedelmes férgek, mivel szépen termett kukuritzámat, mikor már tökéletességre ment vólna annyira megemésztették, hogy 25 forintot sem árulhatok ki belőle. — Ezen kívül semmiféle zöldtség nem teremvén kertemben a' felettébb való szárazság

miatt, félre savanyítani való káposztát is drága pénzen kellett vennem.

Frantzia Birodalom.

Minekelőtte Napoleon Császár, és Louisa ifjú Császárné Fontainebleauból (olvasd Fonteneblóból) Párisba vissza tértek volna, az ott lévő szükölködő szegények közt, maga a' Császár 9000, a' Császárné pedig 6000 livert osztogattak ki, melly jótétemenyeiket sok ezer áldásokkal vettek azok, a' kik abban részesítettek. —

A' Párisi közönséges újság levelek, nevezetesen a' Mercure de France (Frantzia Országi Merkurius) azt hirdetik, hogy Napoleon Császár Cherburgba menni szándekozik, és hogy az oda való helytartó Eő Cs. Kir. Felsége szolgálatjára egy lovas gárdista sereget állított volna már fel. — A' múlt Novemb. 10-ik napján volt gonosz tengeri szél igen sok szerentsétlenséget okozott. Normandiának tenger partjához 40 holt testet hajtott. Másutt is sok hajók süllyettek el a' tengerbe. — A' 11-ik Novemberi St. Malói tudótisások azt tartják, hogy a' leg korosabb emberek sem emlékezhetnek olly szörnyű tengeri szélveszekre mint a' millyenek azon holnapban ottan uralkodtak, úgy annyira, hogy a' felfuvalkodott habok azon város bástyáin is felül hánycódtak. Az oda való kikötőhelyben volt Junó nevű zsákmányozó hajót, a' nagyszelek a' vas matskáktól elszagatván a' kösziklához tsaptár, de az azon volt hajos legényeknek semmi kárt nem okoztak; ellenben azok a' hajók, a' mil-

lyek a' tágas tengeren voltak, vagy elsüllyedtek, vagy hajótörést szenvedtek.

A' *Journal de l'Empire* neveze ú Párisi újság leveleknek 17-ik Novemberi darabja azt foglalja magában a' többi közt, hogy egy Anglus hajó osztály sereg, a' mellyen 1500 Spanyol insurgensek voltak *Marquesito* Generál vezérlése alatt, a' Biskajai tenger öblében a' tengeri nagy szélveszektől meg támadtatván, nagyon megrongáltatott; néhány annál volt briggek el is süllyedtek.

Néhai Frantzia financialis minister Neckernek egyetlen egy tudós leányáról *Staël* aszszony-ságról azt hirtelték vala nem régiben, hogy ő bizonyos okokra nézve Frantzia Országból ki küldettetvén északi Amérikába ment volna. Ez a' hír nemcsak meg nem valóságosodott, sőt inkább minden kétségen kívül való dolog, hogy Helvétziának *Coppet* nevű helységében, mint atyai örökségében ment, és hogy ennekutánna is ott fogna rendszerént lakni.

Olasz Ország.

Az Orvosi dolgokra ügyelő Velentzei Magistratus következő hirdetményt tétetett közön-ségesse a' múlt November 3-ik napján: „Mivel, *úgymond*, hivatal'szerént való tudósítást vettünk az eránt, hogy Spanyol Országának *Carthagéna* és *Mallaga* városiban ismét valamelly ragadó nyavalya uralkodik, és noha még 1808-ik esztendőben, October első napján költ rendelésünkben minden azon Országból jövő hajók gyanusáknak tartattatván, 21 napig tartó tisztulás parantsoltatott azoknak: mindazáltal a' jelenvaló körayul-

állások azt kívánnyák, hogy annál is szorosabb intézetek tétetődjenek. Arra való nézve, a' következőket rendeljük: 1) Minden Spanyol Országból hozzánk jöendő hajók, ha szinte jó taubizonyosság leveleket hoznának is magokkal arról, hogy egészséges helyről jöjjenek, 40 napig tartó tiszulás idejét tartoznak ki állani. — 2) Hasonló intézetek alá rekesztetnek a' Portugál-országból, Gibraltárból, a' Baleári szigetekből (Majorikából, Minorikából 's Ivikából) jöendő hajók. — 3) A' Maltából, Szitziliából, és Szardiniából ide jöendőkre nézve rendelt 14 napi tiszulás 21 napra hosszabbtatják meg. — 4) A' már hozzánk bévezett és meg vizgáltatott hajókon találtató minden olyan portékák, a' mellyek a' ragadó nyavalyákat magokba vehetik, szorossan megfüstöltessenek, és a' tiszulás végett a' szabad levegőre tétetődjenek és szellőztessenek meg. 5) Minden közönséges tisztviselők, a' kikre az Olasz Országi kikötőhelyekbe bé evező hajókra való vigyázat bizattatott, tartoznak ezen kötelességet megkettőztetni, e' mellett a' hajós kapitányok kemény büntetes alatt arra szorittatnak, hogy semmit el ne titkollyanak azokból, a' mik hajóikon történnek. — 6) Olasz Országnak minden kikötőhelyeiben tétetődjenek ezek a' rendelések közönségesekké a' szoros bé tellyesítés végett. — *Költ Velentze városában, October 30-ik napján, 1810-ik esztendőben.*

Mivel Napoleon Frantzia Császár és Olasz Országi Király mind a' hasznos tudományokat mind a' szép mesterségeket, és régiségeket nagyon, betsüllí, és tökelletesíteni is kívánnya: arra való nézve a' Róma városi kórmányozó Con-

zulta azt végzette 1) hogy a' *Vesta* és *Fortuna virilis* régi templomaik a' föld alól ásattassanak ki, és olly állapotba helyheztessenek vissza, hogy azoknak előbbi formájokat meglehessen esmérni — 2) hogy az ennekelőtte 1800 esztendővel igen híres *Forum Romanum*, melly az újabb századokban *Campo Vaccinonak* hivattatott, a' földel egyenessé tétetődjön, hogy annal fog a' *Jupiter Tonans* és a' *Concordia* templomaikat a' város régi kökirakaság kilehessen ásni, melly az ötödik században, a' népek ide 's tóva való vándorlásoknak idején, hat sőt nyóltz lábnyomni földel béborítatott — 3) hogy az Antoninus templomának tornátza, melly egynéhány lábnyomra földel bé van borítva, az alól szabaditassék ki, hasonlóképen azok a' három bólthajtásos utak is, a' mellyeken a' régi Római Császárok a' Titus fürdőjéből a' Colosseumba mentek — 4) hogy a' Titus földalatt lévő szobái tisztitassanak ki egészen, mellyekben igen sok szép festett képek találtnak.

Az Olasz Országi Vice-Király *Eugén Napoleon*, születéséhez közelgető kedves élete párjával egyetemben, a' Montzai nyári lakópalotát odahagyván, a' Mediolanumi rezidenciába vissza ment. — Mivel az Arcolei tsatában, 1796-ik esztendőben vettetett meg a' mostani Olasz Országi Moriarkhiának fundamentuma: arra való nézve azon fényes győzedelemnek örök emlékezetben leendő fenntartása végett, egy obeliskus, az az, négyszegéletű piramis készitetett és állítatott fel azon tsata helyen, sok ágyúürogrások, apro tüzelő fegyver ropogások, és sok tábori muzsika pengések közt. — Azon alkalmatosság.

gal a' Legnagoi várnak Commendánsa *Freisz* Oberster igen szép és velős oratiót mondott, mellyben azon nagy hérosnak virtusait, és vitéz tetteit igyekezett lerajzolni, a' ki azon véres tsatában a' Frantzia ármádiát kormányozta, tudniillik, *Napoleon Császárt*.

A' múlt November hólnapjának 2-ik napján, Nápoly városa mellett sok Anglia Országi betses fabrikátumok, az az, kézmivek tétettek a' Vulkanus oltarára. Ezeket a' portékákat nagy részént a' Nápolyi rabló hajók vették el az Anglus hajoktól, rész szerént pedig titkos úton, 's modokon vitettek bé Nápoly Országba. — Ezeknek a' megégetett Anglus portékáknak az árta 70000 Nápolyi dukatókra tétetődik. Ez a' Vulkanusnak vitetett áldozat egész tsendeséggel ment végbe.

A' Török nagy Vezér Jussuff Basa parantolatjára, a' Janninnai Török Basa *Aly* a' Nápolyi Kir. Udvarnak hivatal szerént tudtára adatta, hogy a' mostan uralkodó Török Császár *II. Mahmud*, Joakim Napoleon Nápolyi Királyt, Nápoly és Szicilia Országok törvényes Királyának lenni megesméri. — A' Messinai szoros tengerben minden tsendességben van.

A' 17-ik Verónai tudósítások szerént, mind Livornóban, mind Triestben ágyúdurrogások által tétett közönségessé az a' fényes győzedelem, mellyet a' Meszlingi Hertzeg Massena Feldmarsal, a' múlt September 27-ik napján, Portugallia Országban, Coimbra szomszédságában, az Angliai hadi seregeken vett.

Nagy Britannia.

A' 30-ik Octoberi Londoni tudósítások tele

vannak Jeremiási panaszokkal. Egy a' többi közt ilyenképen sirínkozik. A' száraz Európából hozzánk jött tudósítások szerint gyógyíthatatlan seb esett az Anglia Országi kereskedésen, mivel, ha azon kereskedő hajók közzül sok melyek Admiral *Saumarez* kormányozása alatt, a' múlt nyáron a' *Balticum* tengerbe olly véggel küldettek, hogy az azokon volt Anglus kézmi-vek, és colonialis termések azon tenger partjaira akámi úton módon kirakattassanak, 's eladattassanak, portekaival együtt vissza jönni talál, lehetetlen, hogy jó következése légyen, kivált minekutánna az assecuratoroknak jutalmok is meg fizettetett, és más több költségeket is meg kell fizetni. Meg kell gondolni, hogy, noha minden portékának az árra nagyon alább szállott, még is semmi keleték nintsen; hogy November hólnapban nagy summa pénzt kell le tenni, mellyet a' leg első kereskedő házak is nagy interesre kereshetnek ki; hogy a' több Angliai kikötőhelyekből jött hírek is nagyon szomorúak; hogy Liverpoolban hat nevezetes kereskedő házak már is bankrotiroztak (elégtelenek a' fizetésre), hogy közelget a' tél, mellyben a' nélkül is tsekélyen szokott a' kereskedés folyni; hogy végtére számos fabrikák megszünvén sok ezer ember maradt kenyér nélkül. Ha mind ezeket a' környülállásokat öszve teszük, meg kell vallanunk, hogy a' mi jelenvaló állapotunk igen szomorú környülállások közzé van helyheztetve. Már sok esztendővel ennekelötte, déli Amériká-
nak *Cayenne* nevű szigetébe szeretsendió fát ültettek a' Frantziák; most már ez a' colonia is a' mi kezünkben lévén, azt *Cochrane* Admiralis

a' Trinidadi szigetbe is által plántálta, és ottan is igen jól tenyészik. De mit használ minékünk akármennyi szeretsen diónk és virágunk teremjen ha azt Európába el nem adhattyuk. A' napkeleti Indiának arra szüksége nintsen. Mennél több szigeteket foglalunk el, annál több colonialis termésünk van, melly végtére nem hasznunkra, hanem inkább terhünkre szolgál."

Északi Európa.

A' Szakszoniai Fels. Király rendeléséből az egész Warsaui Hercezségben találtatott Anglus fabrikabéli mivek, és colonialis termések, a' millyenek a' kaffé, a' nadméz, a' különbkülönb-féle Indiai fűszerszámok sequestrum alá rekesztettek. A' jövő 1811-dik esztendőnek Januarius első napjáig az azokra velett taksát egészen le kell fizetni.

A' 2-ik Novemberi Danczigi tudósítások szerint, azon 600 hajóból álló Anglus kereskedő hajóseregnek a' dolga, melly olly véggel ment vala a' Balticum tengerben, hogy a' magával vitt Anglus portékákat, és colonialis terméseket azon tenger különbkülönb-féle kikötőhelyeibe ki rakja 's el adja, már végképen elvált. Tudniillik annak fő kormányozója Admiral *Saumarez* megértvén, hogy a' Hamburgi, Lübecki, Rostocki, Wismári, Stettini, és a' Pruszsiai kikötőhelyekben minden Anglus hajók confiscaltattak volna, azon hajókat magánál meg hagyta. — A' Balticum tenger partjain lévő Frantzia Conzulok ugyan mindent elkövettek, hogy azokat azon kikötőhelyekbe bé tsalhassák, de ez a' ravasz vén Admiralis a' petsenye szagát megérezvén az cleibe ve-

tett keleptzébe bé nem ment. Azonban a' múlt October 21-ik napján olly szörnyű szélvész támadván a' Balticum tengerben, a' millyenre a' leg kerosabb emberek sem tudnak emlékezni, az az egész flotta vagy hajóserég széllyel szóratott, 150 közzülök a' tengerbe mérült, nagyobb része a' Dániai tenger partokhoz verődött, az épségben meg maradtak pedig a' Pillai kikötőhelybe eveztek bé, a' hol kótyavetyére fognak vettetui. — Illyen szomorú sorsra jutott az a' 600 terhes hajókból álló Angliai flotta, mellyből felette nagy nyereséget reménylettek vala a' kereskedők. Az ezen hajókon vólt Angliai portékák és colonialis termések 150 milliom frankra betsültetnek. — Pillauban (Königsberg városa szomszédságában) 10 hajók confiscaltattak azok közzül.

BCU Central University Library Cluj

Hirdeetés.

Nár készen van nállam egy általam kiadatandó Frantzia Magyar, és Magyar Frantzia Szókönyvnek első negyede. Felesleg való lenne hosszasan mutogatni azt, a' mit minden mutogatás nélkül is nem látni nem lehet, hogy ez az nyelv a' mai időkben elkerülhetetlenül szükséges. — Egy tekintet az Europa állapotjára; — a' mi Hazánk környüllállásaira; — a' tudományok és mesterségek világára; egy kurta kinézés a' jövőndöbe; kénszeritve hajtának bennünket ezzel a' nyelvel való megesmérkedésre, a' mellyre már ennek belső szépsége, kedvessége, elevensége, könnyüése, pallerozottsága, természetesen önként, és édesdeden arra vihetnek. Ez az Európai Sziren egyenesen áttató bajolásba hozta a' világot, és egy rázkódtató paroxysmus

által minden frantzizálodni kezd a' láthatáronn.
De a' dologra.

Érzem tellyes erőben, mennyi kívántatnék
ahoz, hogy egy tökéletes Frantzia Szókönyv
születhessen, érzem azt is még jobban, hogy az
enyim ettől a' tökéletességtől még égmeszsziség-
nyire távol van, mint azok a' formátlan kised
állatok, mellyek még nyalatlan az annyoktól
véresellenek; és ennek a' leverő gondolatnak so-
kái is vóltam martirja. — De hát, mondék
egyszer magamban: Azért hogy egyszerre bol-
ha békózó Angspurgi lántzokat nem készíthetünk,
már Magyar Országi hatló lántzokat se tsinál-
junk? A' természet nyers siainak az ő durva em-
ber eledetek nem szintúgy táplálók e' ő reájok
nézve, mint a' gyengéded izlés felkentjeire az
inyet tsiklándoztató *Boudinck*, *Ragouk*, *Fricas-
sék* s. a. t.? Elég az hozzá, hogy meg erőssöd-
tem utóllýára feltételemben, és a' mire egy szí-
ves igyekezet, egy közönséges nagyságú fő, egy
nem közönséges szorgalmatosság mehet; a' mit
az emberenn ezen nyelvel való jókori meg es-
mérkedés, ennek szeretete a' kisimúltabb és da-
rabbosabb Frantziák közt egykevés ideig való for-
golódás, beszéllés; 's végre ezen a' nyelven, a'
szebb Lelkek szüleményeinek olvasása, tanulá-
sa segíthetnek, mind ennek nyomai, úgy tar-
tom, láthatók lesznek ezen a' töretlen parlagon;
ennyit úgy tartom ez a' könyv fog tellyesíteni;
és ha ennyit tellyesít: ekkor úgy hiszem, hogy
ez a' maga tökéletlensége mellett is a' Magyar-
ra nézve mind hasznos, mind szükséges fog len-
ni; és ha ez ismét meg lesz, ekkor örömet ki-
állom ha mind sziszegve is mind azokat a' tor-

turákat, mellyeket az igen esméretes *Scaliger* egy pár igen esméretes verseiben a' Lekszikon Iróinak mond.

A' kinyomtatás lehetősége reám nézve a' másik, és talám nagyobb kereszt. Az elő fizetés eránt (igy töprönkédem magamban) a' közönséges gyanú attól már fél, azt nem akarja; a' magam költségénn való nyomtatást meg én nem akarhatom; egy harmadik lehető módra pedig meg felel Tiszt. *Kovács József* Úr Kneissének előbeszédjében. A' dolgot végre oda düjtöttem el, hogy én, vagy tellyességgel nem, vagy tsak az utolsó szükségben praenumeráltak: de mind a' két esetben a' nagy tiszteletű Publicumnak ezen tárgy eránt való gondolatját tudnom múlhatatlanúl szükséges, és már ennek módja következik. — Az egész munkának fele, vagy is a' Francia-Magyar rész álni fog körülbelöl ötödfél száz árkusból, mellynek árra körül belöl lesz 15 rh. forint, a' másiké pedig mintegy 10 — 12 rh. f. — Ha már hát valaki ezt meg venni akarja: méltóztasson a' maga nevét előfizetés nélkül az alább tisztelt uraknál bé irni, az alabb tisztelt urak pedig méltóztassanak azokat elfogadni, és a' bé irt neveket, a' mint tétteni fog, vagy Pestre *Kiss István* Könyváros, vagy Debretzenbe *Csáty György* Könyvnyomtató Urakhoz, kiktől magam által vehessem, leg fellyebb Húsvétig bé küldeni. Háladatosságból mindnyájoknak, minden 10 nyomtatványtól egyel fogok kedveskedni, a' kik is lesznek:

Sopronyban: Tiszt. *Kiss János* Evangélikus

Körössön: Tiszt. *Kovács József*,

- Patajban*: Tiszt. Kolmár József,
- Weszprémben*: T. Angyán János,
- N. Károlyban*: T. Hajós András,
- Túronn*: T. Székely Péter,
- Szatmáron*: T. Intzédi József Református Pre
dikátor Urak. Továbbá:
- Késmárkon*: T. Germersich János,
- Komáromban*: T. Etsedy János,
- S. Patakann*: T. Nagy Ferentz,
- Lossontzonn*: T. Obernyik József,
- N. Váradon*: T. Kátsedi István Ref. Professor
Urak.
- Bécsben*: Tek. Decsy Sámuel,
- Miskolczon*: Tek. Öry Filep Doktor Urak.
- Pestenn*: Tit. Kiss István,
- Posonyban és Gyorótt*: Schweiger,
- Pápán*: Nemetz, University Library Cluj
- Kassán*: Füiskuti Landerer Ferentz Urak.
- Sz. Fehérváron*: T. Lang Agoston,
- Szambathelyenn*: Zsöldos István,
- Pétsett*: Gundel Max,
- Temesvártt*: Anderzen Péter,
- Kolosvárt*: Gutmann János Könyvkötő Urak.
- Szigeten Máramarosban*: Tek. Szöllösy István
a' S6 Olliciunnál.
- Szegedenn*: Titt. Kibling József,
- N. Enyedenn és Maros Vásárhelyen*: a' Reform.
Collégium Biblihecarissai.
- Debretzenbenn*: Csáty György Könyváros és
Könyvnyomtató Ur.